

NASTAVNI PROCES „ON LINE“

PREDMET ISTRAŽIVANJA

Predmet izvedenog istraživanja su iskustva učenika, sagledana iz njihove perspektive, tokom sprovođenja nastavnog procesa na daljinu (on line).

CILJEVI ISTRAŽIVANJA

- Utvrditi na koji način i koliko su učenici angažovani tokom nastavnog procesa on line;
- na koje teškoće nailaze prilikom nastave na daljinu;
- kako procjenjuju on line nastavu u odnosu na klasičnu nastavu u pogledu sopstvene motivacije za učenje, lakoće usvajanja nastavnog gradiva i slobode u komunikaciji sa nastavnicima i
- kako ocjenjuju uspješnost on line nastave u svojoj školi.

UZORAK ISPITANIKA

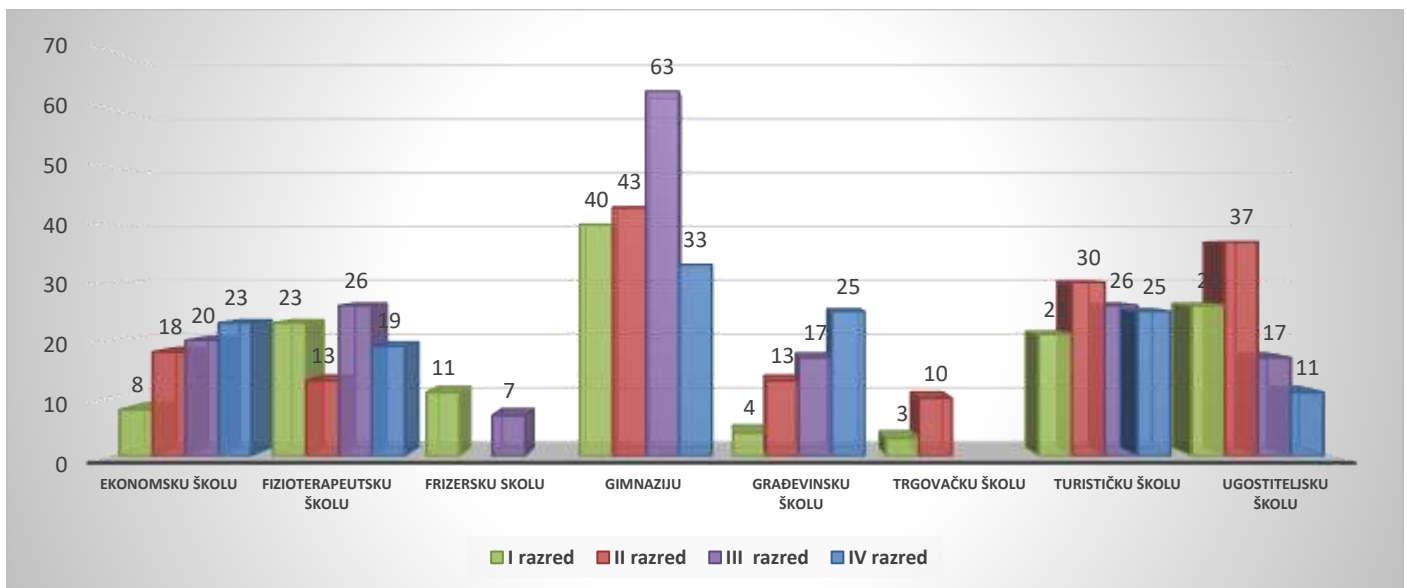
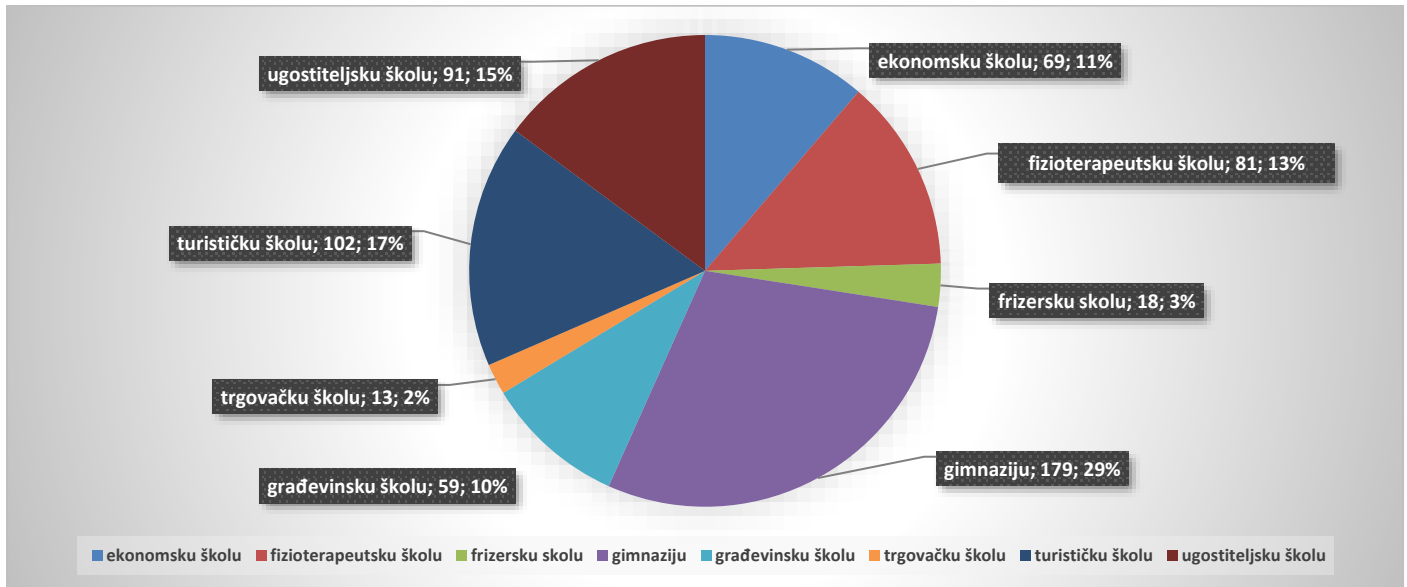
U istraživanju su učestvovali učenici I, II, III i IV razreda gimnazije i stručnih škola. Ukupno je ispitano 612 učenika ili **68% od ukupnog broja učenika Škole**.

Ukupan broj učenika Škole		Broj anketiranih učenika Škole	
896		612	
M	Ž	M	Ž
368	528	212	400

Anketirani učenici po razredima u uzorku (%)			
I	II	III	IV
22%	27%	29%	22%

Struktura anketiranih učenika po obrazovnim profilima i po razredima u okviru obrazovnih profila

Odgovori učenika na pitanje koju školu pohađaju:

NAČIN SPROVOĐENJA ISPITIVANJA

Ispitivanje je sprovedeno od 14. do 16. aprila 2020. godine. Osnovni instrument istraživanja bio je upitnik koji se bavi iskustvima učenika tokom nastavnog procesa „on line“. Ispitivanje učenika je sprovedeno on line i bilo je anonimno. Prosječno vrijeme potrošeno za popunjavanje upitnika je 5 minuta i 30 sekundi.

Upitnikom su ispitani sledeći sadržaji:

I NA KOJI NAČIN SU UČENICI ANGAŽOVANI TOKOM NASTAVNOG PROCESA ON LINE:

1. Da li za on line nastavu koriste telefon ili računar?
2. Koje od aplikacija-programa koriste za on line nastavu?
3. Koje materijale nastavnici koriste tokom on line nastave?
4. Da li im nastavnici zadaju domaće zadatke ili vježbe?
5. Da li se bave fizičkim aktivnostima ili vježbama?

II KOLIKO SU UČENICI ANGAŽOVANI TOKOM NASTAVNOG PROCESA ON LINE:

1. Koliko često prate predavanja „Uči doma“ na TV-u i na You Tube kanalu?
2. Koliko traju on line časovi, prosječno?
3. Koliko vremena im je potrebno za ispunjavanje on line zadataka i vježbi?

III NA KOJE TEŠKOĆE UČENICI NAILAZE PRILIKOM NASTAVE NA DALJINU:

1. Koliko im je teško da prate on line nastavu?
2. Koji su problemi izraženi kod izvođenja on line nastave?
3. Koji je nastavni predmet teško pratiti na ovaj on line način?

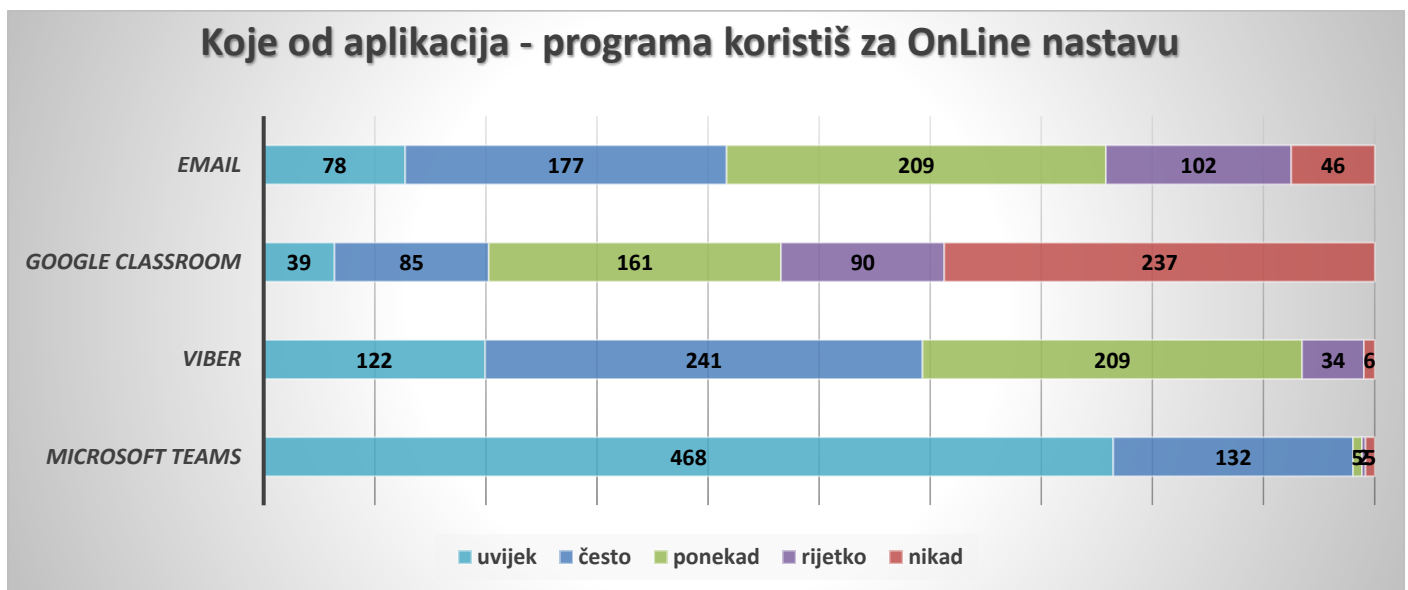
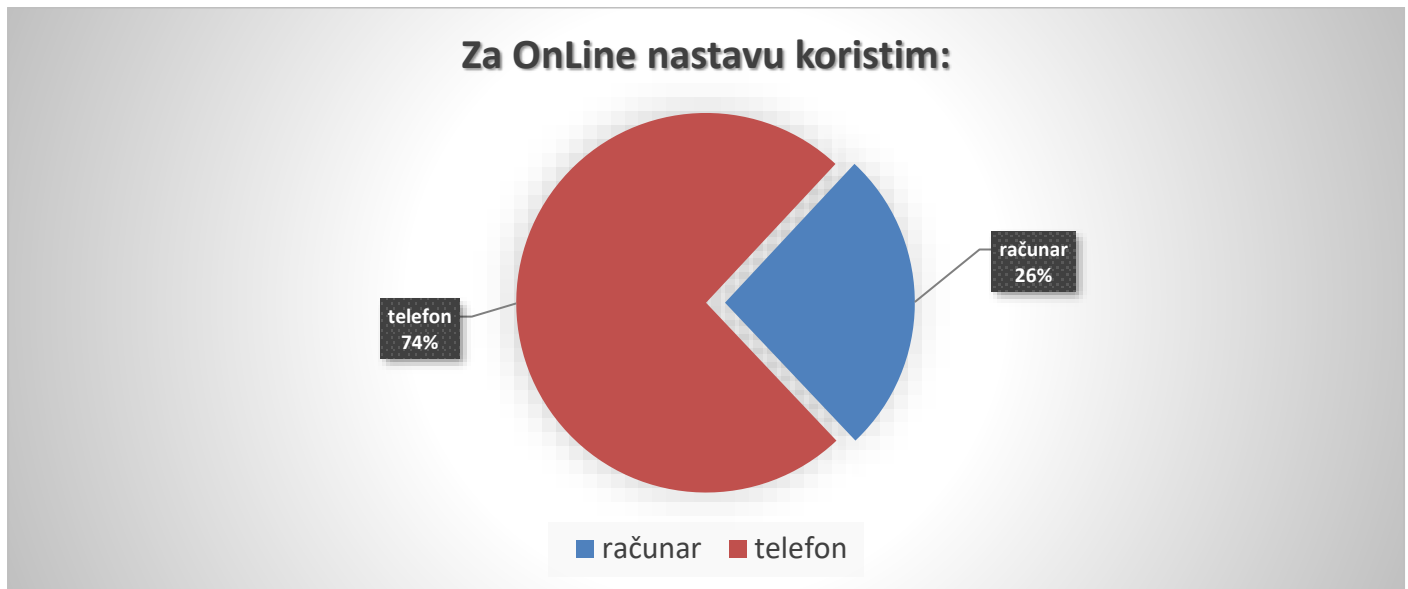
IV KAKO UČENICI PROCJENJUJU ON LINE NASTAVU U ODNOSU NA KLASIČNU NASTAVU U POGLEDU:

- SOPSTVENE MOTIVACIJE ZA UČENJE,
- LAKOĆE USVAJANJA NASTAVNOG GRADIVA,
- SLOBODE U KOMUNIKACIJI SA NASTAVNICIMA

V KAKO UČENICI OCJENJUJU USPJEŠNOST ON LINE NASTAVE U SVOJOJ ŠKOLI

REZULTATI ISTRAŽIVANJA

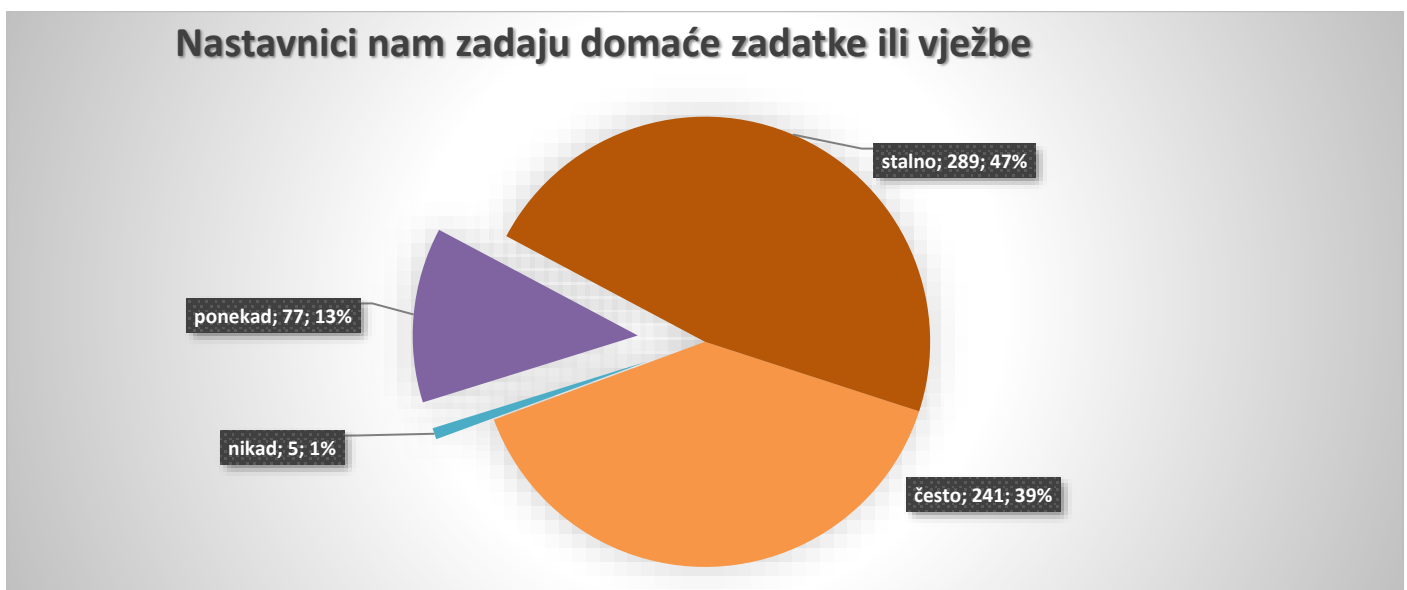
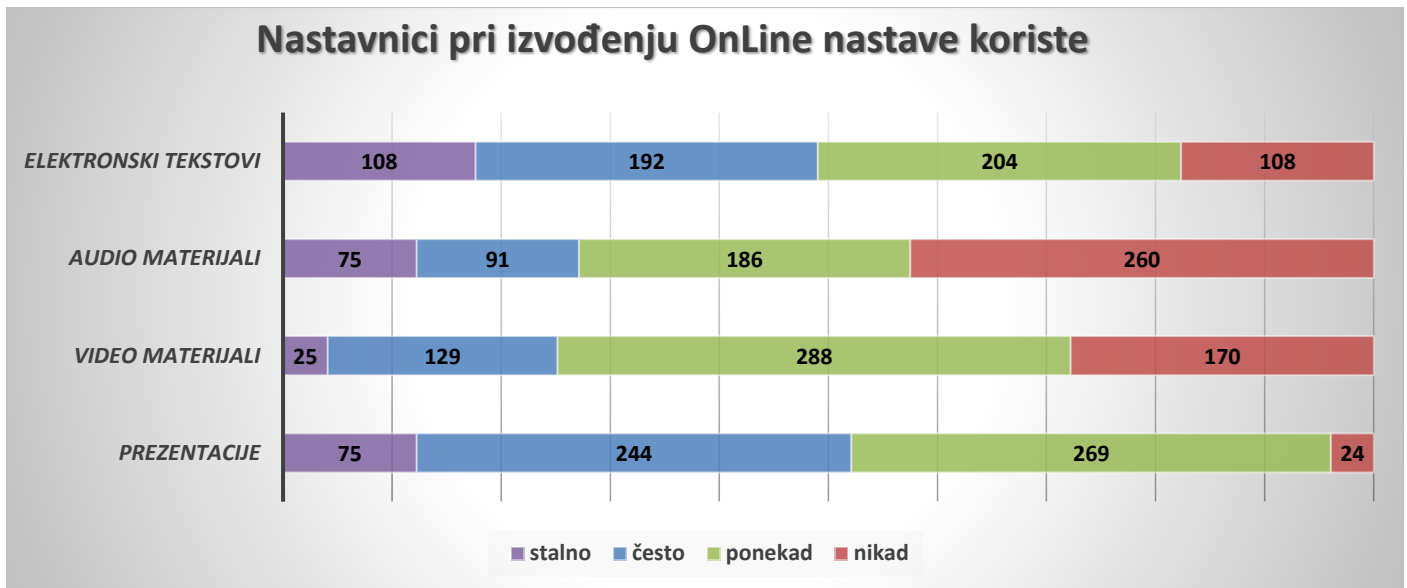
I NA KOJI NAČIN SU UČENICI ANGAŽOVANI TOKOM NASTAVNOG PROCESA ON LINE

Većina anketiranih učenika za on line nastavu koristi telefon, a i oni koji koriste računar uglavnom koriste i telefon. Najveći broj učenika (76,50%) za realizaciju on line nastave uvijek koristi aplikaciju Microsoft Teams, a slijedi Viber koji uvijek koristi 20% anketiranih učenika. Teams i Viber se često koriste i kada nisu jedine aplikacije u upotrebi, a oko 30% učenika često koristi i E-mail za on line nastavu.

Prema ocjeni oko 50% anketiranih učenika, prezentacije i elektronski tekstovi su materijali koje nastavnici uvijek i često koriste, dok se audio i video materijali uvijek i često koriste po mišljenju oko 25% učenika. 42% anketiranih učenika je izjavilo da se audio materijali nikad ne koriste, a 28% učenika da se video materijali nikad ne koriste. S

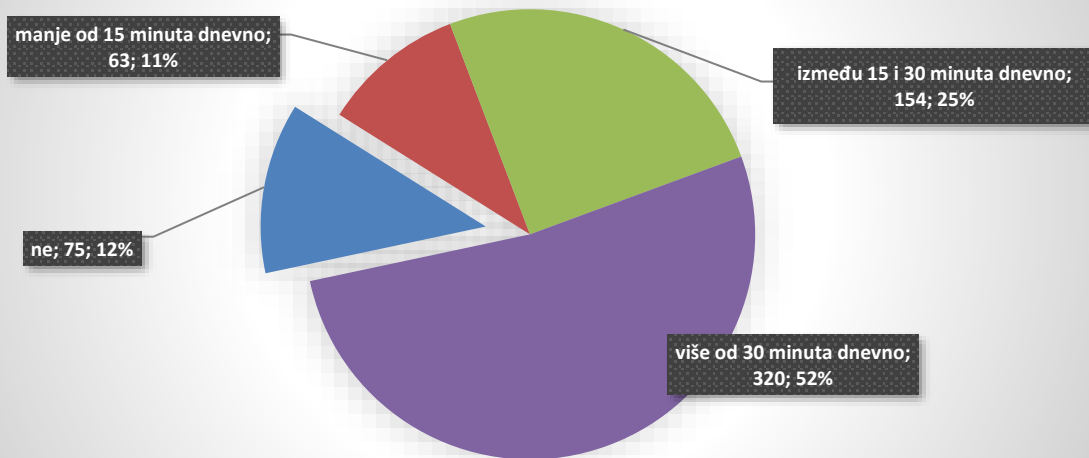
obzirom da je manje od 4% učenika izjavilo da nastavnici nikad ne koriste prezentacije tokom on line nastave, moglo bi se zaključiti da je to najzastupljeniji materijal za on line nastavu, kao i da je najmanje zastupljena upotreba audio materijala.

Zadavanje domaćih zadataka ili vježbi je, prema izjavama anketiranih učenika, sastavni dio nastavnog procesa on line. 86% učenika je izjavilo da im nastavnici stalno ili često zadaju domaće zadatke. Manje od 1% anketiranih učenika je izjavilo da nikad ne dobijaju domaće zadatke ili vježbe.

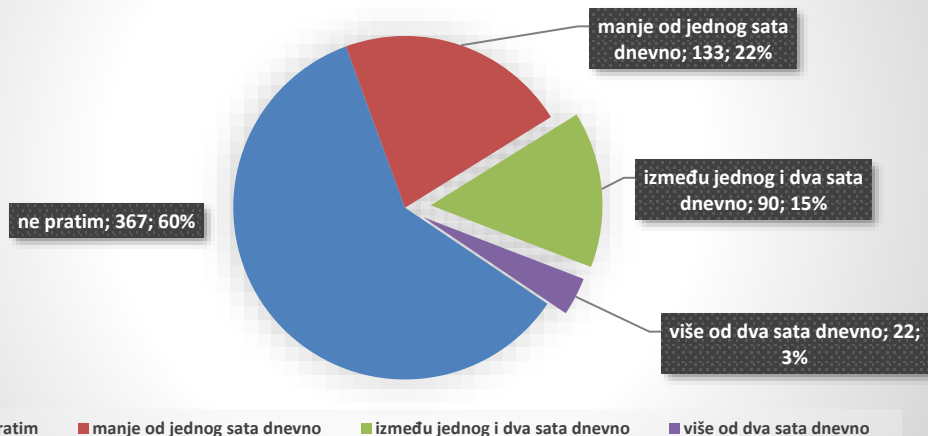
Fizičku aktivnost ili vježbe u ovim okolnostima ne upražnjava dovoljno 12% anketiranih učenika. S obzirom na značaj fizičke aktivnosti za zdravlje svakog od nas, trebalo bi i kroz nastavni proces animirati i ove učenike na fizičke aktivnosti.

Da li se baviš fizičkom aktivnošću i vježbama

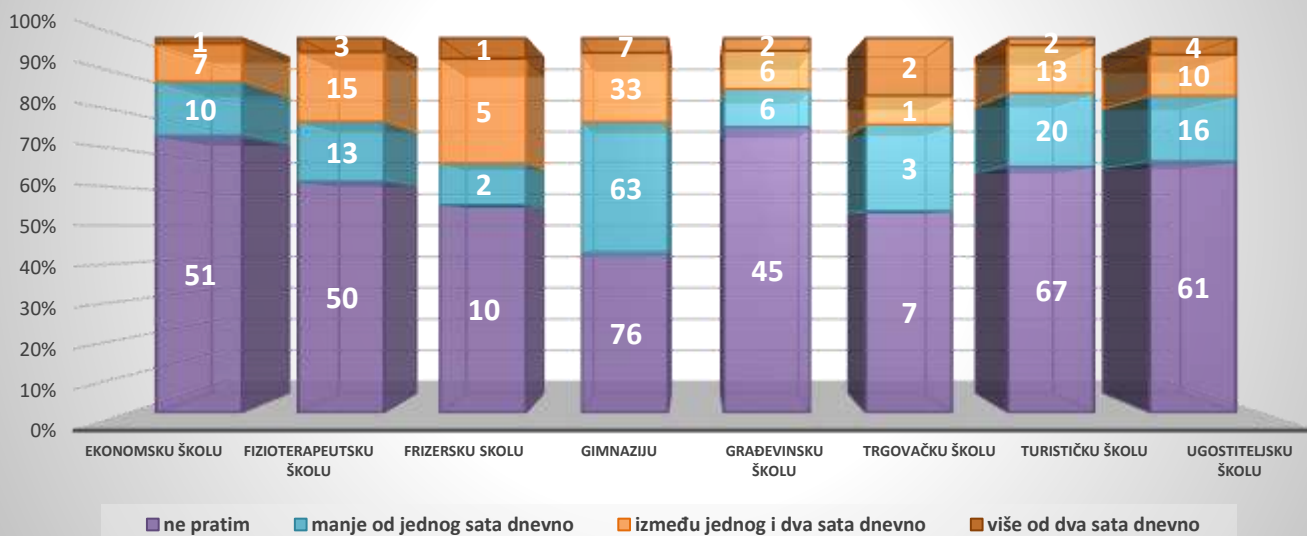
II KOLIKO SU UČENICI ANGAŽOVANI TOKOM NASTAVNOG PROCESA ON LINE

Koliko često pratiš predavanja "Uči doma" na TV-u i na YouTube kanalu

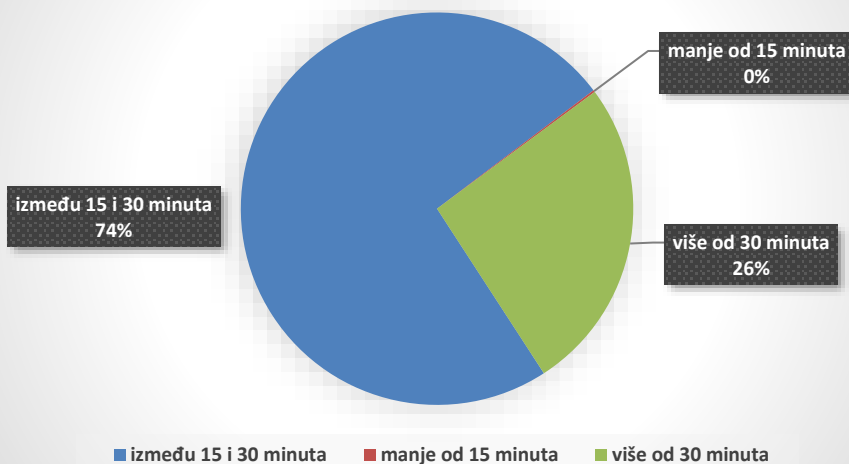

Većina anketiranih učenika naše škole ne prati predavanja „Uči doma“ (njih 60%), a 22% učenika predavanja na TV-u ili na You Tube kanalu prati manje od jednog sata dnevno. Ova predavanja najduže dnevno prate učenici naše frizerske škole (oko 33% od ukupnog broja anketiranih učenika frizerske škole), zatim trgovačke škole, gimnazije i fizioterapeutske škole (oko 22% anketiranih učenika).

Koliko često pratiš predavanja "uči doma" na TV-u i na YouTube kanalu

OnLine časovi traju prosječno:

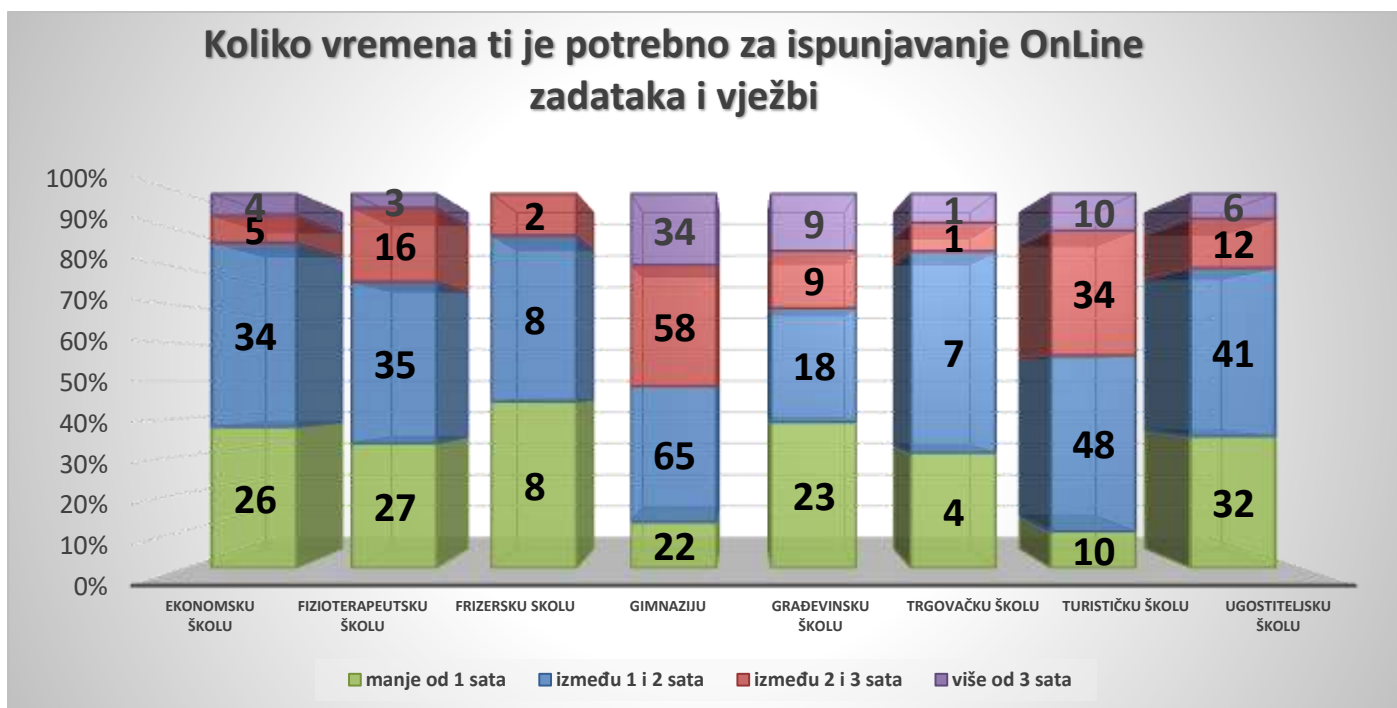
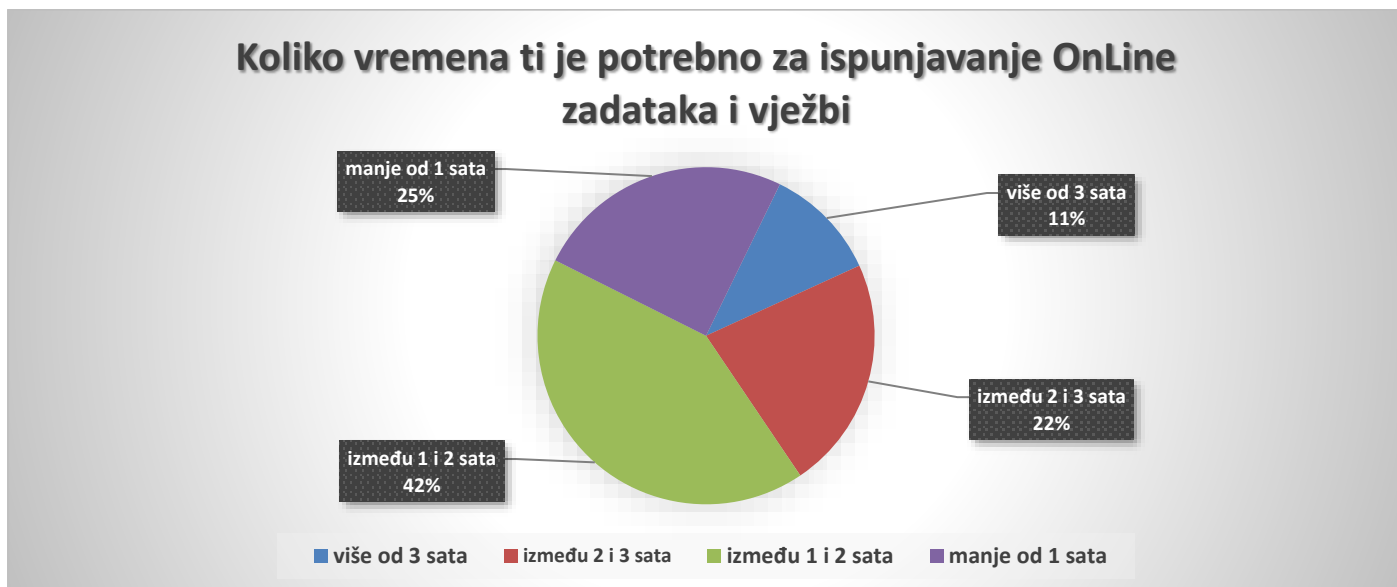

Većina časova koji se organizuju on line traje, prema ocjeni anketiranih učenika, između 15 i 30 minuta. To izjavljuje 74% učenika. Na osnovu rezultata je evidentno da ni jedan nastavnik ne drži on line časove kraće od 15 minuta.

U prethodnim rezultatima smo vidjeli da su domaći zadaci i vježbe sastavni dio nastavnog procesa on line. Pored prisustva on line časovima, učenici imaju i obavezu ispunjavanja on line zadataka i vježbi. Za 42% anketiranih učenika za to je dovoljno između jednog i dva sata, a 22% njih troši između 2 i 3 sata za ispunjavanje zadataka i vježbi. Da je potrebno više od 3 sata za ispunjavanje on line zadataka i vježbi izjavilo je 19% gimnazijalaca i 15% anketiranih učenika građevinske škole. Manje od 10% anketiranih učenika ostalih obrazovnih profila troši toliko vremena za ispunjavanje on line zadataka i vježbi.

Da je potrebno manje od 1 sata za ispunjavanje on line zadataka i vježbi izjavilo je: 44% anketiranih učenika frizerske škole, 39% učenika građevinske škole, 38% učenika ekonomske škole, a manje od 10% anketiranih učenika turističke škole.

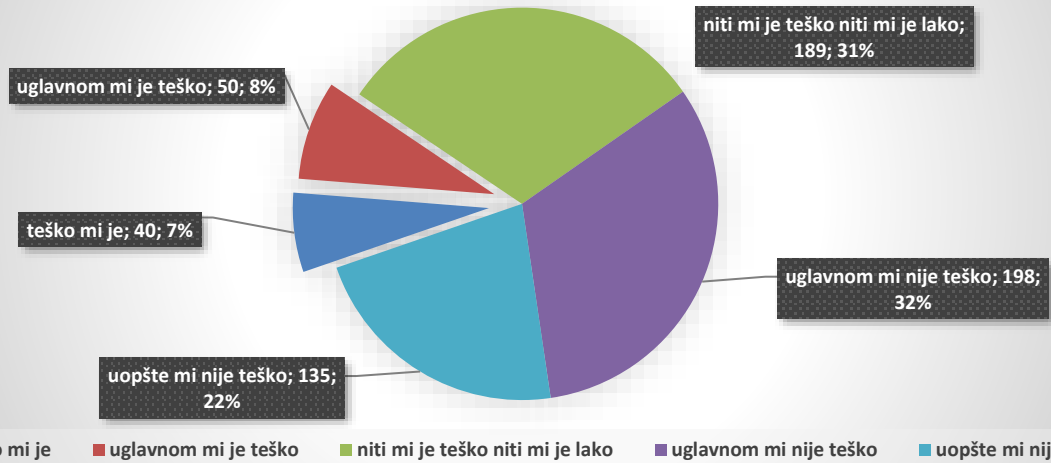
Vidimo da postoji značajna razlika između učenika istog obrazovnog profila u smislu vremena koji troše za ispunjavanje on line zadataka i vježbi. Među učenicima građevinske škole i gimnazije je najviše onih koji troše više od 3 sata za ispunjavanje školskih obaveza, ali isto tako je među učenicima građevinske škole i najviše onih (kada su u pitanju škole IV stepena) kojima je za to dovoljno manje od 1 sata. U gimnaziji je za 12% anketiranih učenika dovoljno manje od 1 sata za ispunjavanje školskih obaveza.

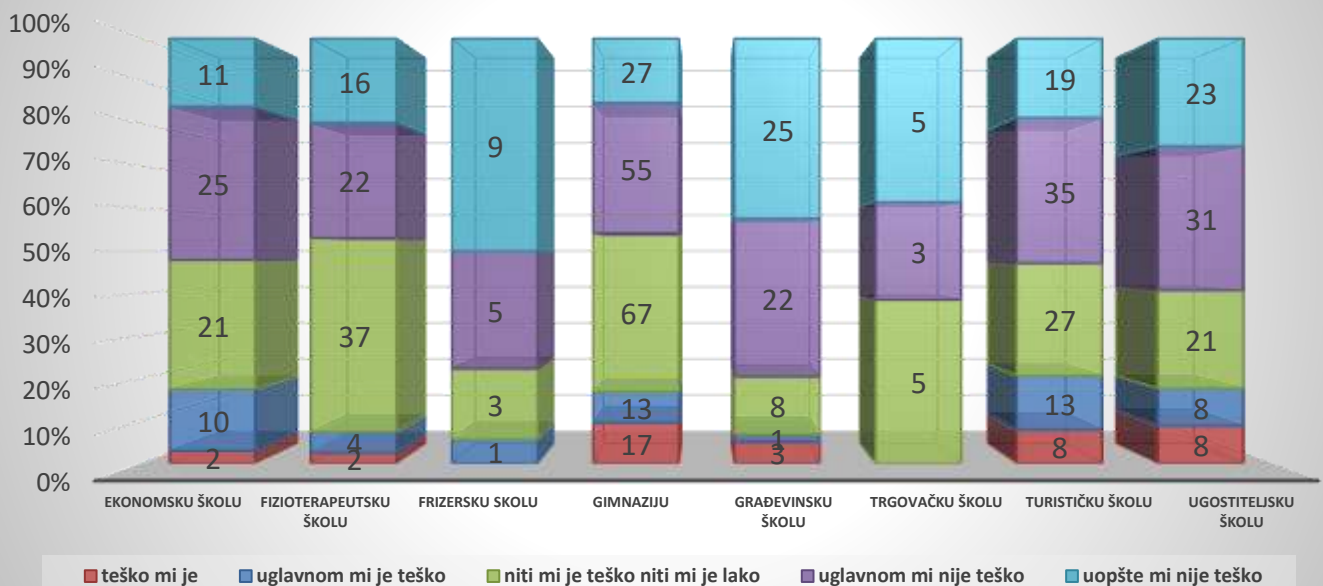

III NA KOJE TEŠKOĆE UČENICI NAILAZE PRILIKOM NASTAVE NA DALJINU

Koliko ti je teško da pratiš OnLine nastavu

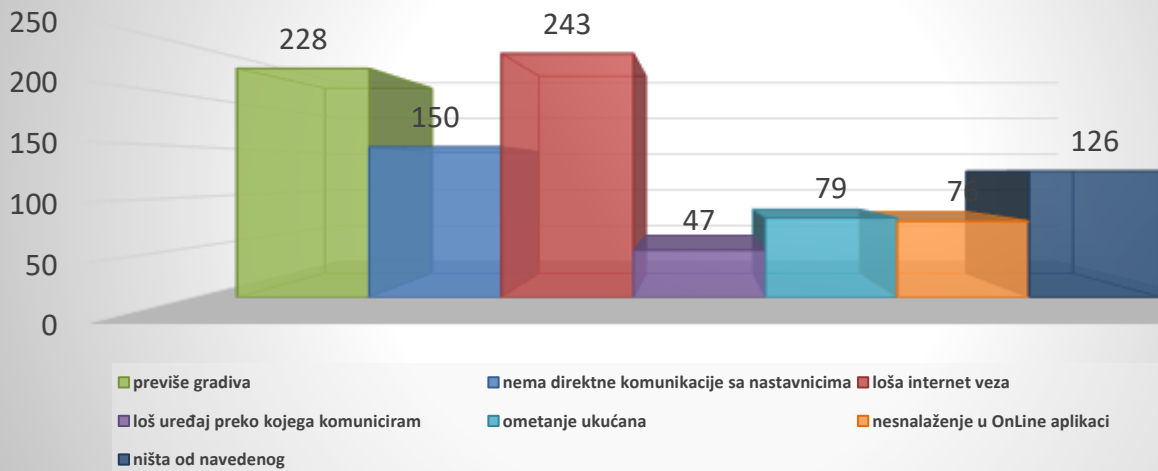

Koliko ti je teško da pratiš OnLine nastavu

Na osnovu dobijenih rezultata bi se moglo zaključiti da većina učenika bez većih teškoća prati on line nastavu. 7% anketiranih učenika je izjavilo da im je teško i još 8% da im je uglavnom teško da prate on line nastavu. Neki od razloga za teškoće navedeni su i u ovom istraživanju. 40% anketiranih učenika izjavilo je da im problem pravi loša internet veza, a za 37% učenika problem je previše gradiva. Za 25% anketiranih učenika nastavni proces on line je otežan zbog nedostatka direktne komunikacije sa nastavnicima. 20% učenika nije navelo ni jedan od ponuđenih problema.

Koji problemi su izraženi kod izvođenja OnLine nastave

Navedi predmet koji je teško pratiti na ovaj OnLine način:

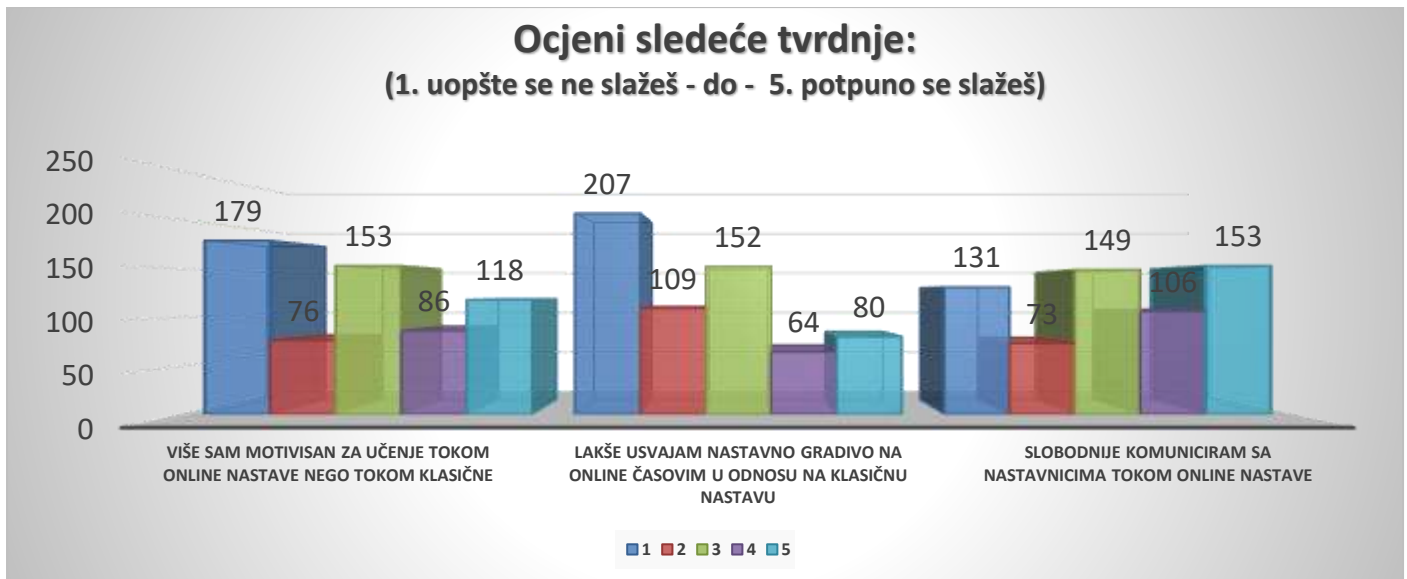
Predmet	Broj učenika
Matematika	287
Hemija	78
Engleski jezik	38
Informatika	34
Njemački jezik	25
Biologija	22
Fizičko	16

Navodimo i neke od komentara učenika kojima su pokušali objasniti svoje odgovore u anketi:

-Strane jezike, koji zahtjevaju obimniju komunikaciju sa profesorima, je teško pratiti. Nemoguće je uspostaviti istu dinamiku rada kao u učionici. To je takođe značajno i kod predmeta kao što su matematika, fizika gdje zajedničko rješavanje zadataka ima jako važnu ulogu a nije moguće preko office 365.

-Jedino što nama fizioterapeutima fali je praktični dio pa bi eto ovom prilikom zamolio profesore da nam puste ovdje i neki video našeg praktičnog djela za fizioterapeute.

IV KAKO UČENICI PROCJENJUJU ON LINE NASTAVU U ODNOSU NA KLASIČNU NASTAVU U POGLEDU SOPSTVENE MOTIVACIJE ZA UČENJE, LAKOĆE USVAJANJA NASTAVNOG GRADIVA I SLOBODE U KOMUNIKACIJI SA NASTAVNICIMA

Na osnovu dobijenih rezultata vidimo da prilikom ocjene sve tri navedene tvrdnje (veća motivisanost za učenje tokom on line nastave nego tokom klasične; lakše usvajanje nastavnog gradiva na on line časovima; slobodnija komunikacija sa nastavnicima on line) 1/4 anketiranih učenika je za svaku tvrdnju imala neutralnu ocjenu (niti se slažem niti se ne slažem). Malo više od polovine anketiranih učenika je izjavilo da se uopšte i uglavnom ne slaže sa tvrdnjom da lakše usvajaju nastavno gradivo na on line način u odnosu na klasičnu nastavu, 42% anketiranih učenika kaže da nije više motivisano za učenje on line nego klasično, a isto toliko učenika slobodnije komunicira sa nastavnicima tokom on line nastave nego inače.

Međutim, ne treba zanemariti ni 33% anketiranih učenika koji su izjavili da im nastavni proces koji se odvija on line podiže motivaciju za učenje i 23% onih koji smatraju da tokom on line nastave lakše usvajaju gradivo u odnosu na klasičnu nastavu. Ovo se može povezati sa izjavom njih 42% da on line slobodnije komuniciraju sa nastavnicima, ali to sigurno nije jedini razlog.

V KAKO UČENICI OCJENJUJU USPJEŠNOST ON LINE NASTAVE U SVOJOJ ŠKOLI:

VRLO DOBAR